

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR ADB „COMPENSA VIENNA INSURANCE GROUP“ GINČO
NAGRINĖJIMO**

2026-08-06 Nr. 429-274
Vilnius

Lietuvos bankas gavo prašymą išnagrinėti vartojimo ginčą, kurio šalys yra X. X. (toliau – pareiškėja) ir ADB „Compensa Vienna Insurance Group“ (toliau – draudikas).

Sprendimo santrauka¹

Ginčas kilo dėl draudiko sprendimo žalą apdraustam turtui, atsiradusią dėl skardinės garažo sienų apdailos deformacijos (toliau – įvykis), pripažinti nedraudžiamuoju įvykiu. Įvertinus šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, nustatyta, kad žalos priežastis yra nekokybiški statybos ir įrengimo darbai bei šalčio poveikis, todėl įvykis atitinka taikomose draudimo taisyklėse² (toliau – Taisyklės) numatytas nedraudžiamųjų įvykių sąlygas ir nėra pagrindo tenkinti pareiškėjos reikalavimo.

N u s t a t y t a:

Esminės faktinės kilusio ginčo aplinkybės

Tarp draudiko ir pareiškėjos buvo sudaryta Gyventojų turto draudimo sutartis (toliau – draudimo sutartis), kuria Taisyklių pagrindu nuo 2025 m. spalio 26 d. iki 2026 m. spalio 25 d. buvo apdraustas gyvenamasis namas, esantis adresu: (duomenys neskelbtini).³

2026 m. sausio 20 d. pareiškėja pranešė apie įvykį - nuo didelio šalčio lauke deformavosi garažo sienos (skarda). Draudikas, įvertinęs turto apžiūros metu surinktus duomenis, nusprendė pripažinti įvykį nedraudžiamuoju. Pareiškėjai nesutikus su draudiko sprendimu, draudiko partnerės UAB „Smart Claims“ specialistai atliko pakartotinę turto apžiūrą bei parengė Nuostolio vertinimo ataskaitą Nr. 26/220-00294 (toliau – Ekspertinė išvada), kurioje konstatuota, kad garažo apdailos bei konstrukcijų pažeidimai atsirado dėl projektavimo ir (ar) statybos bei įrengimo darbų broko. Atsižvelgiant į tai, draudikas nurodė sprendimo nekeisiant.

Draudikui netenkinus pareiškėjos pretenzijos, ši kreipėsi į Lietuvos banką, prašydama išnagrinėti kilusį ginčą.

Ginčo reikalavimai

Įpareigoti draudiką įvykį pripažinti draudžiamuoju ir išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią apdraustam turtui padarytą žalą.

Ginčo šalių pateikti paaiškinimai

Pareiškėja teigia, kad žala garažo sienų apdailai atsirado staiga ir netikėtai per vieną naktį, todėl įvykis atitinka draudžiamąjį įvykio požymius.

Draudikas atsiliepiame prašė pareiškėjos reikalavimą atmesti kaip nepagrįstą, nurodydamas, kad žala apdraustam turtui kilo ne dėl staigaus ir netikėto išorinio poveikio, o dėl statybos (projektavimo bei įrengimo) darbų trūkumų ir šalčio poveikio. Draudikas pažymėjo, kad pagal draudimo taisyklės žala, atsiradusi dėl įprastinių fizikinių reiškinių (šalčio, išalo) ir statybos darbų klaidų ar broko, laikoma nedraudžiamuoju įvykiu.

¹ Santraukoje pateikiamas tik trumpas nagrinėto vartojimo ginčo apibendrinimas. Norint suprasti ir (ar) įvertinti sprendime aptariamas aplinkybes, sprendimo dėl šio ginčo esmės pagrindus ir motyvus, būtina tinkamai susipažinti su viso sprendimo turiniu.

² Gyventojų turto draudimo taisyklės galiojančios nuo 2024 m. balandžio 29 d.

³ Draudimo sutartimi kartu apdraustas garažas.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42¹ straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko prižiūrimo finansų rinkos dalyvio galimu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Teisinis vertinimas

*Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti, ar **draudikas pagrįstai įvykį atsisakė įvykį pripažinti draudžiamuoju įvykiu.***

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

CK 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja teisės aktams. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalį).

Šalių sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Draudimo apsauga ir jos teikimo sąlygos nustatomos tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose.⁴

Draudžiamasis įvykis apibrėžiamas kaip draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką⁵. Nedraudžiamuoju įvykiu laikytinas atsitikimas, kai įvyksta į draudimo rizikos apibrėžtį patenkantis įvykis, tačiau šalys yra susitarusios, kad dėl konkrečių aplinkybių ir savitų aiškiai draudimo sutartyje nustatytų sąlygų šis įvykis nelemia draudiko pareigos išmokėti draudimo išmoką.⁶ Taigi, draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką pagal įstatymuose nustatytą teisinį reglamentavimą ir draudimo sutartį atsiradimas siejamas su draudžiamąjo įvykio fakto nustatymu, kai nėra nedraudžiamąjo įvykio sąlygų (CK 6.987 straipsnis).⁷

Nagrinėjamu atveju turtas buvo apdraustas „Išplėstiniu“ draudimo variantu. Taisyklių 1 skyriaus 1.2 papunktyje nurodyta, kad draudimo apsauga taikoma tik nuo staigių ir netikėtų įvykių, atsiradusių draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu. Taisyklių 1 skyriaus lentelėje Nr. 1 įtvirtintos draudimo rizikos, kurių atveju draudikas atlygina apdraustam turtui padarytą žalą.

Taisyklių 5 skyriuje taip pat įtvirtintos bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, kuriems įvykus draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokos, sąlygos. Taisyklių 5.1.5 papunktyje nurodyta, kad tokie įvykiai kaip pastato, statinio, įrenginio ar atskirų jų dalių sėdimas, plėtimasis, judėjimas, skilimas ar kiti sugadinimai, kurie kilo dėl įprastinių fizikinių reiškinių (pavyzdžiui šalčio ar išalo) yra laikomi nedraudžiamaisiais. Taisyklių 5.1.17 papunktyje įtvirtinta, kad nedraudžiamuoju įvykiu taip pat laikomi ir tokie įvykiai, kai žala atsirado dėl statybos klaidų ar broko – bet kokių nukrypimų nuo statinio (jo dalies) projektavimo techninių sąlygų, jo projekto, techninių statybos reglamentų, statybos taisyklių, standartų, metodinių nurodymų ar rekomendacijų, dėl kurių pasikeičia statinio (jo dalies) atsparumas, ilgaamžiškumas, eksploatacinės ar funkcinės savybės, pakinta ekonomiškai pagrįsta statinio (jo dalies) naudojimo trukmė ar estetinė išvaizda.

⁴ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015 ir kt.

⁵ Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2 straipsnio 33 punktas.

⁶ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. birželio 26 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-316/2013.

⁷ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013.

Draudikas sprendimą įvykį pripažinti nedraudžiamuoju grindžia turto apžiūros aktu, įvykio vietos nuotraukomis ir Ekspertine išvada. Ekspertinėje išvadoje konstatuota, kad pažeidimai pasireiškė tose vietose, kur betonuota kiemo danga tiesiogiai jungiasi su skardine fasado apdaila. Apžiūros metu konstatuota, kad įrengiant garažą nebuvo užtikrinti tinkami konstrukciniai sprendiniai – nėra reikiamų kompensacinių tarpų, netinkamai įrengtas aikštelės pagrindas, sudarytos sąlygos drėgmės kaupimuisi ir grunto įšalo poveikiui. Ekspertinėje išvadoje taip pat pažymėta, kad užfiksuota oro temperatūra nebuvo ekstremali ir tinkamai suprojektuotam bei įrengtam statiniui neturėjo sukelti tokių pažeidimų. Tiek turto apžiūros akte, tiek Ekspertinėje išvadoje konstatuota, kad jokio su įvykiu sietino staigaus ir netikėto išorinio mechaninio poveikio apdraustam turtui neužfiksuota.

Atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes, sutiktina su draudiko išvada, kad nagrinėjamu atveju nenustatyta staigaus ir netikėto įvykio, kuris galėtų būti pripažintas draudžiamuoju. Nustatyta, kad žala atsirado dėl nekokybiškų statybos darbų (statybos broko): esant neigiamai oro temperatūrai deformavosi betonuota danga, o ši deformacija lėmė skardinės fasado apdailos pažeidimus.

Pagrindo nesivadovauti specialių žinių turinčio asmens parengta Ekspertine išvada nenustatyta. Eksperto atlikto tyrimo duomenys yra nuoseklūs ir išsamūs, išvados neprieštarauja nustatytoms faktinėms aplinkybėms. Pažymėtina, kad pareiškėja neteikė jokių objektyvių duomenų, paneigiančių draudiko ir jo pasitelkto eksperto atliktą įvykio bei jo priežasčių vertinimą.

Kaip minėta, remiantis bendruosius nedraudžiamuosius įvykius įtvirtinančio Taisyklių skyriaus nuostatomis, esant minėtoms žalos priežastims, įvykis laikomas nedraudžiamuoju, todėl nagrinėjamu atveju draudikui nekyla pareiga atlyginti pareiškėjos turtui atsiradusios, su įvykiu siejamos žalos.

Išvada

Nustačius, jog įvykis yra nedraudžiamasis, draudikui nekyla pareiga mokėti draudimo išmokos, todėl pareiškėjos reikalavimas atmetamas kaip nepagrįstas.

Šiame sprendime dėl esminių šalių išdėstytų argumentų ir nurodytų aplinkybių pasisakyta. Kiti šalių argumentai ir (arba) nurodytos aplinkybės neturi esminės reikšmės Lietuvos banko sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną šalių argumentą ir (ar) teiginį.⁸

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Finansinių paslaugų ginčų nagrinėjimo skyriaus
vadovas, pavaduojantis departamento direktorių

Laurynas Lipskis

⁸ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.